

MLADI V BEŽIGRAJSKI GALERIJ

Iz njih še bo nekaj

Razstavljajo likovniki amaterji in fotografi iz Centra strokovnih šol

V dneh, ko se bližamo praznovanju Titovega rojstnega dne in Dneva mladosti, je Bežigrajska galerija odprla vrata mladim likovnim in fotografskim ustvarjalcem iz Bežigrada. Tokratna manifestacija, na kateri sodeluje 12 mladih bežigrajskih likovnikov amaterjev in prav toliko avtorjev umetniške fotografije, članov fotografskega oddelka Centra strokovnih šol, je že drugi tovrstni prikaz dejavnosti mladih Bežigrajčanov. Vse kaže, da bo prireditev postala tradicionalna. Posebej je treba pohvaliti prizadevanje organizatorjev razstave, da pritegnejo k sodelovanju člane fotografskega oddelka Centra strokovnih šol, kajti taka akcija omogoča spoznavanje širšega kroga mladih talentov tudi s področja fotografije.

Vsa prispela dela, ki jih je bilo mnogo več, kot jih je razstavljenih, je strokovno ovrednotil umetniški svet Bežigrajske galerije, v katerem so med drugim ugledni umetnostni zgodovinar in član SAZU dr. Emilijan Čevc, umetnostni kritik Franc Zalar, akad. slikar Tomaž Gorjup in drugi.

Kaj so pokazali letošnji razstavljalci? Pomudimo se najprej ob fotografijah dijakov Centra strokovnih šol. Že bežen pogled pove, da se je večina v mnogo večji meri posvetila podajanju vsebine, sporočilno in fotografske slike, medtem ko pogrešamo občutek za oblikovne vrednote, za »kako« izraziti izbrani motiv. Zopet se srečujemo z bistvenimi (esencialnimi) vprašanji in z vprašanji obstoja (eksistencialnimi) sodobnega človeka, kot npr. uničevanje naravnega okolja in s tem človeka, človeški brenz ob biološkem procesu staranja, razbrzdani obraz starca kot relief življenjskih izkušenj – pretresov in radosti, itd.

Mladi bežigrajski likovniki so se predstavili s grafikami in risbami, s kiparskimi deli pa je zastopana likovna ustvarjalca Alenka Sotler. Če smo trdili, da je v fotografijah dijakov Centra strokovnih šol poudarjen sporočilni moment na škodo oblikovnega, potem lahko za grafike trdimo obratno. Grafični listi izpričujejo hoteno zadrževanje pri iskanju odgovarjajočih oblikovnih formulacij, struktur in kompozicij. Vse premalo je vsebinske zavzeto-

sti in resnega razmišljanja, kaj povedati gledalcu.

Raven tehnične izurjenosti grafičnih postopkov je pri razstavljalcih precej visoka, čeprav pogrešamo zahtevnejše tehnike, ki bi prinesle več barvitosti in s tem večjo možnost izražanja, saj to zdaj ostaja le pri črti in pri menjavanju črnih in belih ploskev. Ob tem ne moremo prezeti nekaterih talentov, ki z obvladovanjem grafičnih postopkov in v uspešnem iskanju rešitev likovnih problemov presegajo meje amaterizma. Mik Simičič s študijsko zasnovano risbo ostarelega moža, v katerem zaznamo kali

psihološke karakterizacije in s svojimi barvnimi grafikami jesenskih listov predstavlja enega nadarjenih likovnikov. Posebno pozornost pritegnejo keramični reliefi z motiviko morskoga dna Alenke Sotler, razgibane tvorbe Aleša Friedla, lepilne na meji med znakom in simbolom Nives Nastran ali pa poskusi nadrealistične umetnosti Nika Slovenca.

Ob koncu še beseda o otvoritveni svečanosti. Muzikalne improvizacije avangardne skupine Zvok sveta so prisotne popeljale v svet likovne umetnosti in s tem omogočile razpoloženo potrebno za doumevanje tvornosti mlade generacije bežigrajskih likovnih amaterjev.

BORUT ROVŠNIK

KONCERT DVEH ZBOROV

Ubrani glasovi osnovnošolcev

Pevski zbori osnovnih šol Borisa Zihlerla in I. celjske čete navdušili občinstvo za Bežigradom in v Celju

Septembra 1977 je pričela s svojim poslanstvom v občini Bežigrad na Črtomirovi ulici nova osnovna šola Borisa Zihlerla. Že v prvem letu njenega življenja, smo bili priča vrsti odlično pripravljenih šolskih in pevskih prireditev, ki so širši javnosti dale vedeti, da je kulturno življenje v tej prosvetni ustanovi živo in uspešno. O tem smo se lahko še posebej na koncertu otroških in mladinskih pevskih zborov osnovne šole I. celjske čete in osnovne šole Borisa Zihlerla, ki je bil posvečen majskim praznikom naše socialistične domovine.

Pevska zbornica sta dan prej nastopala v Celju pred napolnjeno dvorano Narodnega doma. Kot vemo, je celjsko občinstvo mladinski pesmi zelo naklonjeno, saj že vrsto let zvesto spremlja celjske mladinske pevске festivale. Pevski zbor I. celjske čete je eden najboljših mladinskih zborov v Celju in okolici in je odnesel s tekmovalj tudi najlepše uspehe. Brez dvoma je imel naš pevski zbor (pravzaprav sta to dva, in sicer otroški in mladinski pevski zbor) kar hudo konkurenco, ob kateri pa so naši mladi pevci »vzdrža-

li«, saj so pokazali številne pevске in umetniške kvalitete. To sta dokazala tudi uspeha na koncertih v Celju in naslednjega dne v Črtomirovi ulici za Bežigradom.

Koncert je bil v veliki telovadnici nove šole, ki so jo starši, ljubitelji mladinske pesmi in drugi napolnili do zadnjega kotička. Na koncertu sta nastopala menjava celjski in naš pevski zbor, kar je bila lepa prilagoditev za primerjanje. Pevski zbor I. celjske čete zanesljivo in z lepo intonacijo vodi Danica Žvar, artikulacija je vzorna, dinamika občutna, melodičnost topla, tako da so pevci v celoti osvojili občinstvo, ki ni štedilo s pohvalami, priznanji in aplavzi. Program je posredoval predvsem narodno pesem, tudi partizansko, z vsemi finesami, ki so odlika pevskega zbora z bogato tradicijo.

Otroški pevski zbor osnovne šole Borisa Zihlerla je nastopil s 3, mladinski pa z 9 pesmimi. Kot poseben vložek je bil na sporedu nastop ansambla Orfovih instrumentov, ki je občinstvu približal še to vrst glasbenega doživljanja.

25 LET PREŠERNOVE DRUŽBE

8 milijonov knjig v rokah delavcev in kmetov

Že med vojno je bila med osrednjimi nalogami Osvobodilne fronte slovenskega naroda skrb za kulturo, saj smo se Slovenci v veliki meri prav po zaslugi naših pisateljev, zavednih sinov ljudstva, kljub različnim pritiskom izkoriščevalskih tujcev obdržali kot samostojen, svobodoljuben narod. Tako je poleg drugih dejanj, namenjenih spodbujanju slovenske kulture v svobodi, izvršni odbor Osvobodilne fronte na svojem sestanku 27. januarja 1953 sklenil, da ustanovi Prešernovo družbo, ki naj bi nadaljevala vzgojne tradicije naprednih predvojnih knjižnih društev in prišla v domove slovenskih delovnih ljudi najboljša literarna dela domačih in svetovnih ustvarjalcev.

Članstvo Prešernove družbe je kmalu po ustanovitvi štelo prek 60 tisoč delovnih ljudi. Smisel in poslanstvo sta bila jasna: skrbela naj bi za izdajanje lepih in dobrih knjig v duhu revolucionarnih, narodnospovezujočih načel Osvobodilne fronte in v skladu z umetniškimi izročili največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna.

Članstvo Prešernove družbe v zameno za nezahtevno članarino že petindvajset let ob Prešernovem rojstnem dnevu 3. decembra prejema v dar pet ali šest knjig redne letne zbirke, v kateri so poleg kolektorske vsako leto še po dve izbrani deli naših pripovednikov, poljudno pisano delo in priročnik te ali one vrste. Skoraj vsi člani prejmejo tudi posebno nagradno knjigo: skrbno izbrani roman družbeno angažiranega, miselnoprodnega in zanimivo piščočega tujega avtorja.

Za svoje člane in naročnike izdaja Prešernova družba tudi mesečno revijo OBZORNİK, v kateri objavlja črtice in pesmi domačih in tujih avtorjev, zanimive zapise o najnovejših dognanjih na področju znanosti in živo pisane biografije klasikov naše kulturne preteklosti. Tako vse leto ohranja stik s članstvom.

Prešernova družba že prek dvajset let izdaja tudi zbirko romanov LJUDSKA KNJIGA, da bi slovenskemu bralcu približala najzvirnejša, literarno bogata in vsebinsko pestra dela pisateljev vsega sveta. Skoraj osem milijonov izvodov knjig, najboljša dela domačih in tujih pisateljev, in skoraj dva milijona izvodov revije Obzornik, vse to dovolj zgornjo priča o plodnem delovanju Prešernove družbe v minulih petindvajsetih letih. Njene izdaje so dandanes na knjižnih policah povsod, kjer živijo Slovenci, po marsikateri knjigi, ki jih je v preteklosti razposlala na slovenske domove Prešernova družba, še danes pogosto seže ljubeča roka delavca, kmeta, matere in otroka, ki cenijo dobro knjigo.

In kakšne naj bi bile naloge sodelavcev in zapnikov Prešernove družbe vnaprej? Kakšna naj bi bila

vloga Prešernove družbe danes, v ozračju potrošniške mrzlice in vsaj navidez zmanjšane zanimanja za knjigo in kulturno samovzgojo? V času, ko nekateri snobistično hlastajo za zlagano dragocenimi in v svojem jedru puhlimi dobrinami in v nasprotju s občasnimi pojavi elitizma v slovenskem literarnem ustvarjanju, objavlja Prešernova družba v svojih zbirkah dela umetniško odgovornih, resnično ustvarjalnih pisateljev, pesnikov in prevajalcev. V nasprotju s poplavo tujega – in domačega – šunda razširja Prešernova družba med slovenskimi bralci prevode najboljših stvaritev svetovnih klasikov in naših sodobnikov. S takim delovanjem bo Prešernova družba, ki je bila in mora še naprej ostati odraz kulturnih potreb slovenskega ljudstva, tudi vnaprej polno in plodno živeča, samo tako bo lahko ureničevala zamisel, ki jo je izrekel in terjal Boris Zihler, prvi predsednik Prešernove družbe: da pomaga skupaj z vsestranskimi napori in naprednimi prizadevanji najbolj prodornih mislecev in kulturnih ustvarjalcev slovenskega naroda graditi in utrjevati temelje socialistične družbe, od katerih je odvisna prihodnost vsega človeštva.

Maj – mesec petja

Na srečanju otroških in mladinskih pevskih zborov šolskih kulturnih društev bežigrajskih osnovnih šol je sodelovalo čez 600 pevcev. Sodelovali so zbori ŠKD Franceta Bevka, Borisa Kidriča, Maksa Pečarja, Mirana Jarca, Danile Kumarjeve in Borisa Zihlerla.

Mladi pevci so do zadnjega kotička napolnili Festivalno dvorano, saj je bilo to njihovo srečanje: bili so poslušalci, ocenjevalci in pevci. Pokazali so, kaj so se v tem šolskem letu naučili in poslušali, kar so pripravili njihovi vrstniki. Enotna oblačila, pentlje ali znaki društva so bili razpoznavni znaki množice pevcev. Vodstva osnovnih šol z zanimanjem spremljajo in tudi materialno podpirajo zborovsko dejavnost.

Morda bodo naslednje leto tudi najmlajši pevci, takrat že z izkušnjami letošnjega srečanja, samozavestno prišli na oder kot letos pevci mladinskih zborov. Namen revije je predvsem navduševati mlade ljudi za zborovsko petje in jih privajati na kolektivno delo. Srečanje je bilo na kvalitetni ravni, saj so bili poslušalci navdušeni nad nekaterimi izvedbami. Seveda je treba pri tem poudariti, da pogoj za delo niso povsod enaki. V dvorani so bili tudi vzgojitelji in mentorji mladih pevcev, seveda pa tudi starši, prijatelji in drugi, ki so se odzvali vabilu.

Ob koncu naj omenimo še misel, ki jo je pred srečanjem izrekel Marjan Jelen, podpredsednik ZKO Bežigrad: mladi pevci naj pridno in vestno nadaljujejo z delom, saj pričakujemo njihovo sodelovanje čez leto ali več na podobnih pevskih srečanjih.

M. Š.

SREČANJE MOŠKIH PEVSKIH ZBOROV

Ko se zberejo fantje

V družbenem domu Stadion je bilo 19. maja 2. občinsko srečanje moških pevskih zborov Bežigrad. Lansko leto, ko je ZKO Bežigrad pripravila prvo takšno srečanje, je bilo slišati mnogo želja, da bi srečanje postalo tradicionalno.

Bežigrad nima velikega števila zborov. V zadnjem času pa ustanavljajo delovni ljudje v svojih organizacijah manjše vokalne skupine in zборе. Opaziti je torej povečano zborovsko dejavnost, ki bo čez leto ali dve že rodila sadove.

Na srečanju moških pevskih zborov so letos sodelovali isti zbori in glasbene skupine kot lansko leto. Za sodelovanje se novoustanovljene skupine še niso prijavile, vendar so obljubile, da bodo naslednje leto že dovolj pripravljene za sodelovanje na občinski reviji. Nastopili so: moški pevski zbor Svoboda Črnuče pri DPD Svoboda Črnuče, kvartet Zora pri PD Savlje-Kleče, moški pevski zbor Avtoobnova, kvintet Savski val pri DPD Svoboda Dol in moški pevski zbor Posavje pri DPD Svoboda Stožice-Ježica.

M. Š.

Bogatejši za tri ustanove

Čeprav za zamudo bodo letos nared nova šola na Črnučah, vzgojni zavod Janeza Levca in vrtec v Šentjakobu

Pri planiranju objektov so s pogodbo določeni tudi roki, do katerih morajo biti objekti zgrajeni. Žal se pre pogosto zgodi, da roki minevajo, ne da bi bil objekt dan v uporabo. Tako je tudi z novo šolo na Črnučah. Prve zakasnitve pri gradnji so nastale že v lanskem jeseni, ko je bilo treba zaradi podražitev spremeniti projekt. Zastoj je povzročil hudo kri zlasti med Črnučani, ki bi radi čimprej prekinili gostovanje svojih šolarjev pod tujimi strehami. Stvari so se nato nekoliko uredile in dela so spet stekla. V začetku julija naj bi bili začeli objekt uporabljati.

Kmalu zatem smo spet opazili zastoj. Vzroki so poleg slabega vremena nepravčasna dostava tehnične dokumentacije za razna dela, težave s kooperanti in podobno. Glavni izvajalec gradbenih del GIP Obnova je moral vnovič zaprositi pristojne za podaljšanje roka dograditve šole. Tako kaže, da bodo šolo predali njenemu namenu 8. avgusta.

Nova šola na Črnučah bo prvi objekt, ki bo v naši občini v celoti zgrajen iz drugega samoprispevka. Za dom starejših občanov, ki smo ga odprli lansko jesen, je bil uporabljen le del teh solidarnostnih sredstev.

Vzporedno z zaključnimi deli pri gradnji nove črnuške šole so v teku tudi pripravljala dela za druge objekte v sklopu drugega samoprispevka. Tako so za osnovno šolo v KS Ivana Kavčiča že izdelali in potrdili programske osnove ter objavili javni natečaj za projektiranje in izvedbo gradbenih del. Prav tako so že izdelali programske osnove za prizidek k šoli Franceta Bevka. Dokončni program za zidavo pa bo moč izdelati šele, ko bo rešeno vprašanje adaptacije zaklonišča.

Tudi za graditev vrtcev na Črnučah in Posavju so pripravljala dela v teku. Za vrtec Posavje je razen že izdelanih programskih osnov v postopku pridobitev zemljišča in objavljen javni natečaj, za vrtec Črnuče pa je naročen idejni projekt.

Vzgojni zavod Janeza Levca je že pod streho, zdaj stavbo z veliko naglico opremljajo in urejajo okolico.

Podobno je stanje glede zdravstvene postaje na Črnučah, ki jo bodo predvidoma začeli graditi ob koncu prihodnjega leta.

V naši občini pa bomo letos bogatejši še za dva objekta, zgrajena iz prvega samoprispevka. H kraju gredo dela pri vzgojnem

zavodu Janeza Levca, ki bo odprt julija, še pred zimo pa bo predana svojemu namenu tudi druga faza vrtca v Šentjakobu. Z dograditvijo teh dveh ustanov bo program prvega samoprispevka v naši občini v celoti ureničen.

E. K.